

مؤلف: سید محمد باقر خرمی، روح‌القدس و مہر انقلاب و بینگنار جمهوری اسلامی ایران ۱۳۷۹ - ۱۳۸۱
عنوان: نام پدیدآور: دفاع مقدس در بیانات امام خمینی (پژوهش حجر اردستانی)
شخصیات: ایران مرز و بوم، ۱۳۹۰ -

مشاورات ظاهري
شاہکی ۱-۹۷۷-۶۰۰-۹۲۵۳۰-۱ رالہ ۳۶۰۰۰-۴-۹۷۷-۶۰۰-۹۱۷۵۷-۳-۲ ج ۲۲۰۰۰-۱ رالہ
۹۷۷-۶۰۰-۹۱۷۵۷-۳-۲ ج ۲۷۰۰۰-۱ رالہ ۳۷۰۰۰-۴-۹۷۷-۶۰۰-۹۲۵۳۰-۱ جلد ۴
والصیغۃ المبررۃ و صیغۃ

یادداشت: چاپ قبلی: سپاه پاسداران انقلاب اسلامی، مرکز اسناد و تحقیقات دفاع مقدس، ۱۳۸۸.
یادداشت: ج ۲ (چاپ اول: ۱۳۸۸).

یادداشت : ج ۳ (جواب اولی : ۱۱۹۰) و ۱۱۹۱

یادداشت: جلد (چاپ اول: ۱۳۹۱) (کتاب)

منشورات: ج. ۱، صدام و حزب بعث. ج. ۲، برای جنگ تحمیلی. ج. ۳، صلح.
جلد: خاطرات و کشورهای املاش

موضوع: خمینی روح الله و میر انقلاب و جنگ‌های جمهوری اسلامی ایران ۱۳۵۹ - ۱۳۸۸ -

نقره دربار، جنگ ایران و عراق، تقریب درباره حیدام حسین، آیهام ها و اختراعی ها

موضوع: جنگ ایران و عراق، ۱۳۵۹ - ۱۳۶۷

شتابره الخروقه : ارفستقي، حبيبر، ۱۳۵۹ -

DSR ۱۵۷۲/۵ / ۱۳۹۰ / ۱۳۹۱

رقعه یکتای دیوین: ۹۵۵۷۰۸۱۶

شماره کتابخانه ملی: ۷۵۰۷۵۵۵

دفاع مقدس در آثار امام خمینی - کتاب چهارم
خاورمیانه و کشورهای اسلامی

نشر مرز و بوم

پژوهش: شجر اردستانی

ناظر علمی و محتوایی: حسین اردستانی

صفحه آرا: سید هادی خاوشی

طراح جلد: مهدی باقری

چاپ: آوین

چاپ اول: ۱۳۹۱

شمارگان: ۲۲۰۰ نسخه

قیمت: ۳۹۰۰ تومان

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۹۲۵۸۲-۲-۸

دارای مجوز انتشار به شماره ۷۴۶ مورخ ۱۳۹۱/۵/۲۵ از مراجع ذیصلاح

تنظیم و نشر آثار امام خمینی (س)

کلیه حقوق متعلق به نشر مرز و بوم است.

نشر مرز و بوم، تلفن: ۶۶۴۹۷۲۲۷

فهرست مطالب

۱۱	پیش گفتار
۱۳	مقدمه

فصل اول: خاورمیانه و جنگ تحمیلی

۱۹	۱. اصول و مواضع جمهوری اسلامی
۱۹	الف: وابستگی دول اسلامی به امریکا
۲۶	ب: سازش کاری دول اسلامی با اسرائیل
۳۲	ج: وظایف ملت های منطقه
۳۷	۲. فلسطین و لبنان
۴۷	۳. سوریه
۴۹	۴. اسرائیل
۴۹	الف: اتمام رابطه ایران با اسرائیل
۶۰	ب: همراهی صدام و اسرائیل
۶۵	ج: شباهت های صدام و اسرائیل

- د: شرایط عراق برای مقابله ایران با اسرائیل ۷۱۵
- ه: لزوم مقابله با اسرائیل ۷۴
۵. مصر و اردن ۷۹
- الف: حمایت مصر و اردن از صدام ۷۹
- ب: توصیه به سران کشورهای اسلامی در مورد مصر و اردن ۸۲
- ج: رابطه مصر و اردن با اسرائیل ۸۶
- گم: مصر ۸۷
- الف: مصر، اسرائیل و حزب بعث ۸۷
- ب: بازگشت مصر به اتحادیه عرب ۹۱
- دوم: اردن ۹۲
- الف: هشدار به اردن در مورد حمایت از صدام ۹۲
- ب: غیرداوطلب بودن مزدوران اردنی ۹۵
۶. افغانستان ۹۶
۷. لیبی و الجزایر ۱۰۲

فصل دوم: خلیج فارس و جنگ تحمیلی

۱. اصول و مواضع جمهوری اسلامی ۱۱۱
- الف: حسن نیت ایران ۱۱۱
- ب: حمایت دولت‌های منطقه از صدام ۱۱۸
- ج: هشدار نسبت به حمایت از صدام ۱۲۷
- د: سیاست ایران در خلیج فارس ۱۳۰
- ه: صدام و آینده منطقه ۱۳۲
۲. عربستان ۱۳۶
- الف: همراهی صدام و عربستان ۱۳۶

- ب: لزوم برگزاری مراسم براثت از مشرکین ۱۳۸
- ج: کشتار زائران ایرانی ۱۴۰
- د: محکومیت طرح فهد ۱۴۴
۳. کویت ۱۴۶
- الف: اتهام بمباران مخازن نفت کویت ۱۴۶
- ب: رابطه کویت و امریکا ۱۴۹
۴. قطر و بحرین ۱۵۰
۵. امارات و یمن ۱۵۳

فصل سوم: کنفرانس‌ها

۱. کنفرانس سران کشورهای اسلامی ۱۶۱
- الف: بی‌توجهی به جنایات و تجاوز صدام ۱۶۱
- ب: لزوم تعیین و تنبیه متجاوز ۱۶۴
- ج: بی‌توجهی به جنایات و تجاوز اسرائیل ۱۶۶
- د: تشدید اختلاف بین شیعه و سنی ۱۶۹
- هـ: انتقادات به کنفرانس ۱۷۱
۲. هیأت بررسی جنگ تحمیلی ۱۷۴
- الف: لزوم تعیین و تنبیه متجاوز ۱۷۴
- ب: بیان ظلم‌هایی که در حق ایران رفته است ۱۷۶
- ج: تفکیک دولت و ملت عراق ۱۷۷
۳. کنفرانس مراکش (فاس) ۱۷۹
۴. غیرمتعهدها ۱۸۳
- تلاش برای احیای صدام ۱۸۳

پیش گفتار

مکاتبه و انقلاب‌ها با رهبران آنها شناخته می‌شوند و بدون نام پرآوازه‌ی آنان، ناشناخته می‌مانند: اسلام (حضرت محمد^(ص))، مسیحیت (حضرت عیسی^(ع))، یهود (حضرت موسی^(ع))، مارکسیسم (مارکس)، انقلاب کمونیستی شوروی در سال ۱۹۶۷ (لنین)، انقلاب چین (ماو)، انقلاب الجزایر (بن‌بلا)، فاشیسم (موسولینی)، نازیسم (هیتلر) و ...

اگر اسلام بدون پیامبر ناشناخته است، انقلاب اسلامی نیز بی نام خمینی، نه در داخل و نه در جهان فروغی ندارد. انقلاب اسلامی ایران در دوره‌ی تاریخی خود، از پیدایش تا پیروزی (۱۳۵۷-۱۳۴۲) و از استقرار نظام جدید تا پشت‌سر گذاشتن تجاوز عراق و دوران دفاع مقدس (۱۳۶۷-۱۳۵۸)، مرهون اندیشه، دیدگاه‌ها، تدابیر، تصمیمات و رهبری حضرت امام خمینی است. در طول دوران دفاع مقدس، امام خمینی توانست با تلفیق آموزه‌های وحیانی، الگوهای تجربه شده‌ی تاریخ اسلام، کربلا و عاشورا، و نیز با توجه به تحولات تاریخی ملت ایران در دوران تاریخ معاصر و سلطه‌ی قدرت‌های بزرگ بر جهان اسلام، گفتمان هویتی اسلام انقلابی را در عرصه‌های نبرد و در مقابل نظام سلطه‌ی جهانی به معرض نمایش بگذارد و با جوانان و آحاد مردم ایران از ارزش‌ها و تمامیت ارضی کشور دفاع نماید. این دفاع، که با سختی‌ها و مرارت‌های ملی

کم‌نظیر همراه بود، موجب شد که ایران با اتکا بر توانایی‌های بومی و تجربه‌ی بشری و نیز با رشادت و شهادت‌طلبی فرزندان خود، حیات جدیدی را آغاز نموده و تولد ایران جدید را نوید دهد.

به رغم تأثیر انقلاب اسلامی در تاریخ جدید ایران، دفاع مقدس خاستگاه رفتار نوین ملی و بن‌مایه‌ی تبدیل حکومت به حاکمیت در پایان جنگ بود؛ زیرا پس از سقوط پهلوی دوم، و نفی سلطه‌ی خارجی و استبداد داخلی، امریکا به همراهی قدرت‌های بزرگ و متحدین منطقه‌ای در صدد حفظ سلطه‌ی خود بر حاکمیت ایران برآمد، اما پس از هشت سال دفاع مقدس که امام خمینی و رزمندگان، طلایه‌داران آن بودند، حاکمیت تاریخی و از دست رفته ایران، بازگشت و تثبیت گردید و استقلال و آزادی به معنای واقعی در جمهوری اسلامی تجلی یافت.

مجموعه‌ی "دفاع مقدس در بیانات امام خمینی" در تلاش برای بیان دیدگاه‌ها و رهنمودهای رهبر کبیر انقلاب اسلامی درباره‌ی موضوعات مختلف جنگ تحمیلی است. اولین جلد از این مجموعه با عنوان *صدام و حزب بعث* در سال ۱۳۸۹ و جلد دوم با عنوان *چیستی و چرایی جنگ* و جلد سوم با عنوان *صلح توسط انتشارات مرز و بوم* در سال ۱۳۹۰ منتشر گردید.

اینک جلد چهارم این مجموعه با عنوان *خاورمیانه و کشورهای اسلامی* منتشر می‌شود. گفتنی است این مجموعه با روش توصیفی، صرفاً به گزینش، دسته‌بندی و سازمان‌دهی دیدگاه‌های امام خمینی درباره‌ی موضوعات مختلف جنگ عراق علیه ایران می‌پردازد. موضوعات دیگر که با همین روش در دست پژوهش است در آینده منتشر می‌شود. علاوه بر این، چند موضوع نیز به روش تحلیل در حال پژوهش است که منتشر خواهد شد. امید است که این مجموعه مورد توجه و استفاده‌ی محققان و علاقه‌مندان قرار گیرد.

نشر مرز و بوم

۱۳۹۱

مقدمه

دنیای معاصر با ارتباط و در هم تنیدگی روز افزون منافع واحدهای سیاسی، واجد شرایطی است که هیچ جنگی در آن بدون لحاظ کردن اثرات منطقه‌ای و بین‌المللی، قابل بررسی و واکاوی نمی‌باشد. کشورها در مواجهه با پدیده‌ای مانند جنگ مواضع خود را عمدتاً بر پایه منافع ایدئولوژیک و یا عینی خود استوار ساخته و بر این اساس طیفی از کشورهای مخالف، موافق و یا بی‌طرف نسبت به طرفین درگیری را شکل می‌دهند. در سوی دیگر این معادله کشورهای متخاصم قرار دارند که جنگ بیشترین تأثیر را در سیاست خارجی و روابط آنها با سایرین گذاشته و این قابلیت را دارد که دوست را به دشمن و یا دشمن را به دوست تبدیل کند. به بیان دقیق‌تر هیچ پدیده‌ای آنگونه که جنگ سیاست خارجی یک کشور را متحول می‌کند، قادر نیست سیاست خارجه را تحت تأثیر قرار دهد. از نظرگاه فوق اگر سطح تحلیل را به منطقه حاورمیانه و کشورهای اسلامی فرو بکاهیم، روابط کشورهای منطقه بخصوص حکومت‌های عرب حوزه خلیج فارس با جمهوری اسلامی در طول هشت سال جنگ فراز و فرودهای بسیاری را از سر گذرانند. به تعبیر امام خمینی جمهوری نوپای اسلامی در طول جنگ بود که دوستان و دشمنان خود را شناخت. در طول جنگ ایران و عراق گذشته از سوریه که همواره روابط گرم و صمیمی با ایران داشت و یا کشورهایی مانند پاکستان، افغانستان و لیبی که بیشتر دوست بودند تا دشمن، روابط سایر کشورها به ویژه شیخ نشین‌های حوزه خلیج فارس با کشورمان روابط سرد و در مواردی خصمانه بوده است،

کشورهایی که بیشترین حمایت مالی و لجستیکی را از عراق به عمل می‌آوردند، به ویژه کویت و عربستان که با ارسال کمک‌های مالی و نظامی به عراق بخش قابل توجهی از هزینه‌های این کشور را در دوران جنگ علیه ایران به عهده گرفتند. در بین کشورهای منطقه شامات نیز مصر و اردن حامیان برجسته و اصلی حکومت بعثی عراق در طول جنگ بوده‌اند. ملک حسین و بدران پادشاه و نخست‌وزیر اردن تنها دو روز پس از شروع جنگ برای اعلام پشتیبانی کامل از صدام، از بغداد بازدید کردند. فرودگاه‌های نظامی اردن به آشیانه هواپیماهای عراق تبدیل شده و این کشور از همان ماه آغازین جنگ، انواع اقلام مورد نیاز را به عراق فرستاد. مصر نیز مانند اردن مقادیر فراوانی سلاح و قطعات یدکی را در طول جنگ به عراق ارسال کرد.

صرف نظر از کشورها، عملکرد سازمان‌های منطقه‌ای نیز در طول جنگ، هیچ گاه مورد تأیید ایران و رهبری آن قرار نگرفت و ایران همواره این سازمان‌ها را به رعایت نکردن بی‌طرفی و حمایت از صدام متهم می‌کرد. در بین این سازمان‌ها، جنبش عدم تعهد، سازمان کنفرانس اسلامی و شورای همکاری خلیج فارس از اهمیت بالاتری برخوردار بودند. جنبش عدم تعهد هیچ‌گاه تجاوز عراق را محکوم نکرد. این جنبش در ارجح جنگ و هنگامی که نیروهای عراقی بیش از بیست شهر ایران را اشغال کرده بودند، تنها بر اثر فشارهای ایران و ناامن شدن منطقه مجبور شد محل اجلاس خود را از عراق به دهلی‌نو منتقل کند. سازمان‌های کنفرانس اسلامی و شورای همکاری خلیج فارس نیز نه تنها تجاوز عراق را محکوم نکرد بلکه در طول جنگ به حمایت از این کشور پرداختند. از این رو جمهوری اسلامی در مدت هشت سال جنگ بیش از آنکه مورد حمایت قرار بگیرد، در معرض دشمنی و مواضع خصومت‌آمیز قرار گرفت و فشاری بی‌سابقه را بر دستگاه سیاست خارجی خود تجربه کرد. دستگاهی که رویکرد خود را در مواجهه با کشورها و سازمان‌های فوق‌الذکر بیش از هر متغیری با گفتمان و اندیشه‌های رهبری نظام هماهنگ ساخت.

در اندیشه امام خمینی جنگ ایران و عراق ظهور و بروز بود از یک تقابل ازلی و ابدی بین اسلام و کفر، فقر و غنا، حقیقت و رذیلت، مستضعفین و مستکبرین و ... بدین سان دوستان حامیان هر یک از طرف‌های درگیر به نسبت مواضع و عملکردشان در یکی از اردوگاه‌های حق یا باطل دسته‌بندی می‌شدند. از این رو در سخنان ایشان بیش از آنکه عدم حمایت صدام یا حمایت از ایران مطرح باشد، صحبت از طرفداری حق و باطل به میان می‌آید. بنابر آنچه آمد کشورهای نظیر مصر، اردن، عربستان، کویت و سایر حامیان صدام نیروهای باطلی هستند که ذیل شیطان بزرگ (امریکا) و اسرائیل کمر به هدم اسلام ناب محمدی بسته‌اند.

در این مجموعه سعی گردیده تا بر اساس اندیشه و نظرات امام خمینی دسته‌بندی حتی‌المقدور جامع و کاملی از مواضع ایشان - در هر دو حوزه گفتگمانی و عینی - در قبال عملکرد و مواضع کشورهای منطقه خاورمیانه و کشورهای اسلامی نسبت به جنگ ایران و عراق ارائه شود. تحقیق در سه فصل سازماندهی شده است. مطالب فصل اول که ذیل عنوان خاورمیانه و جنگ تحمیلی گنجانده شده‌اند خطوط اصلی و رئوس سیاست خارجی ایران در اندیشه امام خمینی را ارائه و از این رهگذر عملکرد کشورهای نظیر رژیم صهیونیستی، مصر و اردن را بررسی نماید. فصل دوم کتاب بسان فصل اول پس از بررسی نمایی کلی نگاه ایران به منطقه خلیج فارس موضع امام خمینی در برابر دولت‌های عرب خلیج فارس به ویژه کویت و عربستان و نحوه مواجهه آنها با ایران را در دوران جنگ مورد تدقیق قرار می‌دهد. فصل سوم کتاب، مواضع امام خمینی در قبال سازمان‌های منطقه‌ای نظیر شورای همکاری خلیج فارس و نیز نحوه مواجهه ایشان با کنفرانس‌های برگزار شده در طول جنگ تحمیلی نظیر کنفرانس سران کشورهای اسلامی، غیر متعهدها و ... را مطنح نظر دارد.